

Lakiosasto

10.9.1998

Työeläkelaitoksille

HALLITUKSEN ESITYS UUDEKSI PALKKATURVALAIKSI

**Hallituksen esitys eduskunnalle palkkaturvalaiksi
(HE 104/1998 vp).**

1 ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Palkkaturvalain tarkoituksena on turvata työntekijän työsuhteesta johtuvien saatavien maksaminen työnantajan maksukyvyttömyyden varalta.

Hallitus esittää uutta palkkaturvalakia, joka korvaisi nykyisen palkkaturvalain. Uuden lain tavoitteena on palkkaturvaa koskevien säännösten selkeyttäminen. Useimmat nykyisessä laissa olevat säännökset sisältyisivät uuteen lakiin asiasisällöltään pääosin muuttumattomina, mutta uudelleen kirjoitettuina ja kielellisesti tarkistettuina.

Tärkeimmät sisällölliset muutokset koskevat valtion asianosaisasemaa palkkaturvaan liittyvissä oikeudenkäynneissä, palkkaturvan väärinkäytösten estämistä ja palkkaturvasaatavan vanhentumista.

Palkkaturvan hakijana voi olla paitsi työntekijä itse myös työntekijäjärjestö, jolle työntekijä on siirtänyt saatavansa perittäväksi. Tämä on nyt kirjattu myös lakiin.

Palkkaturva-asioissa päätösten tekemisen ja muut lain täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät hoitaa työvoima- ja elinkeinokeskus.

Valtion asianosaisasema palkkaturvana haetun saatavan oikeudenkäynnissä

Jos työnantaja on palkkaturvamenettelyssä kiistänyt työntekijän oikeuden palkkaturvana haettuun saatavaan, työntekijän on esityksen mukaan nostettava kanne vain työnantajaa vastaan. Valtiolla olisi kuitenkin oikeus ilmoittautua oikeudenkäyntiin vastaajaksi, jos se katsoo etunsa sitä vaativan. Tällainen tilanne voisi olla erityisesti silloin, kun on syytä epäillä väärinkäytöstä tai kun muuten on vaara, että valtio joutuisi oi-

Lakiosasto

10.9.1998

keudenkäynnin jälkeen maksamaan perusteettomia saatavia palkkaturvana.

Nykyisen lain mukaan kanne on aina nostettava sekä työnantajaa että valtiota vastaan, jos saatavan hylkääminen johtuu siitä, ettei sen perustetta tai määrää ole saatu selvitettyksi ja työnantaja on kiistänyt saatavan.

Palkkaturvan väärinkäytösten estäminen

Nykyisessä palkkaturvalaissa olevat väärinkäytösten estämiseen tarkoitetut säännökset esitetään säilytettäväksi pääosin ennallaan.

Palkkaturvaviranomaisella olisi oikeus perustellusta syystä evätä palkkaturva tai harkita maksettavan palkkaturvan määrää, jos työntekijän saatava perustuu sopimukseen tai järjestelyyn, joka ilmeisesti on tehty palkkaturvan saamiseksi. Näin voitaisiin menetellä myös silloin, kun palkkaturvana haettu saatava on ilmeisessä epäsuhteessa siihen, mitä tehtyyn työhön tai muihin olosuhteisiin nähden voidaan pitää kohtuullisena.

Jotta palkkaturvana haetut saatavat voitaisiin entistä tehokkaammin selvittää ja estää väärinkäytökset, palkkaturvaviranomaisten oikeutta saada tietoja muilta viranomaisilta esitetään lisättäväksi nykyisestä. Työvoima- ja elinkeinokeskuksille tulisi olisi oikeus saada palkkaturvahakemuksen käsittelyä varten tarpeelliset tiedot veroviranomaisilta, ulosottoviranomaisilta, työsuojeluviranomaisilta, Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassoilta ja työvoimatoimistoilta.

Luettelossa ei mainita Eläketurvakeskusta eikä eläkelaitoksia.

Palkkaturvasaatavan vanhentuminen

Palkkaturvasaatavalle esitetään vanhentumista koskevaa erityissäännöstä, joka syrjäyttää saatavan yleisen, katkaistavissa olevan vanhentumisajan.

Palkkaturva olisi perittävä takaisin valtiolle 10 vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä lukien, jona palkkaturvapäätös on annettu. Tämä merkitsisi sitä, että kaikki saman vuoden aikana tehtyihin palkkaturvapäätöksiin perustuvat saatavat vanhentuisivat samasta ajankohdasta lukien. Yksittäisen palkkaturvavelan vanhentumisaika maksuvelvolliseen nähden voisi siten olla enimmillään 11 vuotta. Jos saatavaa ei tässä ajassa ole saatu perityksi, se vanhentuisi lopullisesti.

Lakiosasto

10.9.1998

Kuitenkin jos saatavan perimiseksi on suoritettu ulosmittaus tai saatava on valvottu konkurssissa tai muun julkisen haasteen perusteella edellä mainitun määräajan kuluessa, ei aikaraja kuitenkaan estä maksun saamista ulosmitatuista, konkurssiin luovutetuista tai muun julkisen haasteen kohteena olevista varoista. Vastaavasti jos tuomioistuimien on päättänyt yrityssaneerauksen tai velkajärjestelyn aloittamisesta ennen saatavan vanhentumista, saatava voitaisiin periä yrityssaneerauksessa tai velkajärjestelyn maksuohjelman perusteella kertyvistä suorituksista vielä 10 vuoden jälkeenkin.

Työntekijäin eläkemaksu

Uuteen palkkaturvalakiin esitetään säännöstä, jonka mukaan palkkaturvana maksetusta määrästä voitaisiin pidättää ennakonpidätyksen lisäksi myös muut lain mukaan työntekijän palkasta vähennettävät maksut, jollei muualla ole toisin säädetty. Näitä maksuja ovat esimerkiksi työntekijäin eläkemaksu ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu. Palkkaturvalaissa on siten varauduttu siihen mahdollisuuteen, että tulevaisuudessa työntekijän eläkemaksu menisi myös palkkaturvana maksetuista palkoista. Nykyisinhän näistä palkoista ei pidetä tätä maksua (sosiaali- ja terveysministeriön päätös työntekijäin eläkemaksusta, 1417/1997).

Voimaantulo

Laki on esitetty tulemaan voimaan 1.1.1999.

2

ESITYKSEN TILAAMINEN

Sekä suomen- että ruotsinkielistä hallituksen esitystä voi tilata Oy Edita Ab:sta, puhelin (09) 5660 566.

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio

Riitta Korpiluoma